

ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

Η "ΦΙΛΗ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ,"

'Η ιστορία της Καρλόττας Μπριάν. Πώς έσωσε τον νεαρό στρατηγό Ούντινιό. Το ειδύλλιό τους. Ο σκοπός αγιάζει τα μέσα! Μια γενναία επιχορήγησης. 'Η σχέσεις της Καρλόττας Μπριάν μ' όλους τους στρατηγούς της Ναπολεόντειου στρατιάς. Μια φράσις κι' ένα δώρο του Ναπολέοντος. Ο χαιρετισμός των άπομαχων, κτλ. κτλ.

ΟΝ Σεπτέμβριο του 1799, ένας άτ' τους στρατηγούς του Ναπολέοντος, ο νεαρός Νικόλαος Κάρολος Ούντινιό, είχε πληρωθεί βαρύνει σέ μιá νικηφόρο μάχη κοντά στη Ζυρίχη. Τά τραυματία του έπρεπε να επιδεσφούν άμέσως κι' επειδή δεν υπήρχε άλλο μέσον για να τον μεταφέρουν άμέσως στο νοσοκομείο, τον φέρωσαν στο καροτσάκι μιáς πωλήτριας, από εκείνες που ακολουθούσαν τα στρατεύματα στον πόλεμο και πουλούσαν στους στρατιώτες και τους ιπταξιωματικούς διάφορα μικροτάγματα, κάποτε δέ και τον έρωτά τους.

'Η πωλήτρια, στής άτοιας το καροτσάκι φέρωσαν τον τραυματία στρατηγό, ήταν μιá χήρα νόστιμη, ή Καρλόττα Μπριάν. Πήρε μάλιστα με τά παχουλά χεράκια της τό κεφάλι του άνασθητου στρατηγού και τό άκούμπησε στά γόνατά της. 'Ο νεαρός στρατηγός, καθώς τον κουβάλουσαν στο νοσοκομείο, δέ μπορούσε, βέβαια, να φαντασθή ότι είχε ένα τόσο ξεχωριστό προσκήραιο...

'Όταν τών πήγαν στό νοσοκομείο, ή κατάστασις του ήταν άτελειωτική. 'Επί πολλές μέρες δεν άνοιξε καθόλου τά μάτια του. 'Η άμορφη Καρλόττα, δίλον αυτό τον καιρό, δεν τό είχε κοιμηθεί από φόβο του. Ξενυχτούσε δίπλα στό κρεβάτι του, και τά μάτια της ήταν κόκκινα άτ' τις άγρυπνίες και τά κλάματα. 'Ο οργανισμός όμως του στρατηγού, που ήταν άκόλλη παλιόκαρα, νίκησε στό τέλος τό θάνατο. Κι' όταν, ύστερα από πολλές μέρες, άνοιξε τά μάτια του, έβλε σακμαμένο άπάνω του ένα χαριτωμένο γυναικείο μοντάκι που του χαμογελούσε...

'Ο στρατηγός κατάλαβε άμέσως την άφοσίωσι της γυναίκας αυτής και τά χλωμά του χέλια ψυθύσαν ένα σιγαλό κείχαριστώ. 'Από τη στιγμή λοιπόν εκείνη άρχισε μιá αισθηματική περιπέτεια, μεταξύ του νεαρού στρατηγού και της αισθηματικής ώρας πωλήτριας. 'Η Καρλόττα Μπριάν, που πουλούσε ως τότε χαρτί και δουλοκερί για γράμματα, κομμάτια, φρούτα, γλυκίσματα, τσιγάρα, και σιγαναστρεφόταν δίλο με στρατιώτες και με ιπταξιωματικούς, στον τομέα της Πικαρδίας, ξαφνικά βρέθηκε φίλη ενός νέου, ένδοξου και ώραιου στρατηγού... Σ' αυτό τό μεταξύ όμως ελγαν δημιουργηθεί κάποιες άλλες ιστορίες, γύρω στό στρατηγό. 'Ο άρχιστρατηγός στον τομέα εκείνο τών επιχειρήσεων Μασσενά είχε έπωφεληθεί του τραυματισμού του, για να τόν ξεφορτωθή, επειδή τόν ήθλενε. Δέν τόν άνέθετε λοιπόν τώρα που είχε γίνει καλά καμιά ένεργο δικίχρησι.

'Ο Ούντινιό ήταν θερμοσάμος και πεποιτάτης και δέν έννοούσε κι' αυτός να προπέσει στά πόδια του άρχιστρατηγού. Τότε ή Καρλόττα κατάλαβε πως ήθελε ή στιγμή να του φανή χρήσιμη άλλη μιá φορά. Χωρίς να του πη τίποτε, πήγε και βρήκε τον κατά τ' άλλα συμπαθητικό και πρόθυμο στρατηγό Μασσενά, και μίλησε έμπιστευτικά μαζί του. Και τό θάυμα έγινε. 'Η Καρλόττα ήταν ένα πλάσμα που απέβλεπε μονάχα στό σκοπό, χωρίς να την πολυενδιαφέρουν και τά μέσα που χρησιμοποιούσε...

'Ο Μασσενά, βγαίνοντας άτ' τη σκηνή μαζί της, είχε υπογράψει κιάλας τη διαταγή, δια της άτοιας άνεπιθετο στον Ούντινιό ή άρχηγία του επιτελείου!

'Ο Ούντινιό είχε τη διάκρισι να μη ρωτήση τη φίλη του ποιá μέσα μεταχειρίστηκε για να πετύχη στό σκοπό της. Κι' έτσι ή σχέσεις τους εξακολούθησαν θαυμάσια.

'Η άμορφη Καρλόττα είχε όλες τις μικρολελυθερίες της, κι' εκείνος είχε πολύ σοβαρότερα πράγματα να κυτάξει, ώστε να μη του μένη καιρός για καυγάδες και για ήλιουτιές... 'Ιν' αυτό τό λόγω τό ειδύλλιο εκείνο διατηρήθηκε τέσσερα χρόνια, στη σειρά. Κι' ίσως να βαστούσε πολύ πολύ, άν, ξαφνικά, δέν άνακατευόταν ο Πρώτος 'Υπατος!

'Ο Βοναπάρτης, που πληρίαζε ή ώρα του ν' άνεβή στό θρόνο, βλέποντας στα πρόσωπα τών σημειρινών του στρατηγών, τους αδειαχούς του αλλιώτους, έδινε μεγάλη σημασία στην ιδιωτική ζωή τους. Γι' αυτό δέν πρέπει να φανή παράξενο τό ότι ένα προίό ο Ούντινιό λάβαινε τη διαταγή να παραινωασθή, χωρίς άναβολή, στον πρώτον ύπατο, ποιόμενε στό Παρίσι. 'Έπρεπε να εξήγηθή για τις σχέσεις του με την άμορφη πωλήτρια. Έλεγε, τάχα, σκοπό να τις νομιμοποιήση; 'Αλλά πώς να τις νομιμοποιήση, άφου ο στρατηγός ήταν ήδη

'Ο Στρατάρχης Ούντινιό.

παντρημένος;...

'Εν τοιαύτη περιπτώσει, άφου ο γάμος άπεκλείετο, αυτές ή σχέσεις έπρεπε να λήξουν ένα τέλος. 'Αλλά για να γίνη αυτό, δέν έφτανε να λειοθή ο Ούντινιό — άπως άπεσθη πράγματι — έπρεπε να θελήση κι' ή Καρλόττα... 'Ο πρώτος ύπατος τό κατάλαβε αυτό και μιá έκτακτη επιχορήγησι πενήντα χιλιάδων φράγκων κανόνισε μιá και καλή τά πράγματα!

'Ο χωρισμός της Καρλόττας και του Ούντινιό έγινε χωρίς πολλές φρασίες και δάκρυα. 'Η Καρλόττα ήταν συννηθισμένη σέ τέτοιο. 'Η ζωή της στό στρατό της είχε μάθει πολλά. Κι' ότως ο στρατός, τη μιá μέρα βρισκόταν έδώ, και την άλλη αλλού, έτσι κι' ή Καρλόττα ήταν μαθημένη να στήνη, πότ' έδώ και πότ' εκεί, τό ερωτικό της τό τσαντήρι...

'Ο στρατηγός, δίνοντας της τό ποσό τών πενήντα χιλιάδων φράγκων της επιχορήγησεως, σάν καλός φίλος της συμβούλευσε να τό φυλάξει καλά και να μην τό σπαταλήση, 'δεξιό κι' άριστερά, γιατί τέτοιες εύκαιρίες δέν παρουσιάζονται κάθε μέρα, κι' οι καιροί που ζούσαν ήσαν έκτάκτως έξαιρετικοί...

***

'Η Καρλόττα άποχωρίστηκε τόν Ούντινιό χωρίς μνημοκαία. Κι' έξ άλλου είχε την παρηγορία, ότι λόγω της περιπέτειάς της με τό στρατηγό, ή θέσις της μέσ' στό σπατάλλο είχε σημαντική βελτιωθεί! Τώρα έκανε πορεία με τό ανωτάτους βασημοφόρους... 'Αντί λοιπόν να πηή να εγκατασταθή στό Παρίσι και να γίνη κοσμική κυρία, μιá και μπορούσε να τό κάνει αυτό, προτίμησε να μην εγκαταλειψη τό στρατόπεδο και νάχη ως πεδίο δράσεως τη μση Εύρώπη, δηλαδή παντού όπου σπρηνότουσαν οι νικηφόροι άείτοι του Ναπολέοντος...

'Υστερ' άτ' τόν Ούντινιό δέν έμεινε στρατηγός που να μην πιάση σχέσεις μαζί της. Με τό στρατηγό Λάν είχε δεσμούς στη Γερμανία, με τόν Μοντέ στην 'Ισπανία, με τόν Νεϊ στη Ρωσία. Κι' έταξε τόσο καλά πό ρόλο της, ώστε κάποτε άπέσπασε τά έγκαρτιστήρια κι' αυτού του Ναπολέοντος. Κάποτε, μπροστά στην 'Ισπανική Βαλέντια, οι στρατηγοί Μονσέ και Ντιυόν ελγαν τσακωθεί, κι' άτ' τη διχόνοια αυτή κινδύνευε ή Έδωσις όλης της έσοστρατείας. Τότε ή Καρλόττα μεσολάβησε, μεταξύ του στρατηγού Μονσέ, που ήταν φίλος της, εκείνο τον καιρό, και του στρατηγού Ντιυόν, που ήταν πρώην φίλος της, και τούς συμφιλίωσε. 'Ο Ναπολέων ήταν τότε αυτοκράτωρ, αλλά θυμόταν πάντα την Καρλόττα, άτ' την άποχη που είχε επβάλει τό χωρισμό της άτ' τόν Ούντινιό. Κι' ένα καιρό προίό ή Καρλόττα λάβαινε από έναν άγνωστο φίλο, ένα ώραίο κόσμημα! 'Ηταν δίως άρκετά έξιτηνη ώστε να καταλάβη ποιός ήταν εκείνος ο άγνωστος φίλος; και για ποιό λόγο της έστειλε τό δώρο.

'Όταν, τό 1812, ο Ναπολέων βρισκόταν στη Μόσχα, μιá μέρα που είχε βγει καθάλα σε περιπάτο, μαζί με την ακολουθία του, άπάντησε στό δρόμο την Καρλόττα. Τού έβλεαν τότε ποιά ήταν ή γυναίκα εκείνη που τόν είχε χωρετήσει. Και παρ' όλες τις μεγάλες του σκοτούρες, ο αυτοκράτωρ την ξεναθιμήθηκε.

Της άνταπέδωσε τό χαιρετισμό, και γυρίζοντας προς τους ακολουθούς του, ελε: ε'Α, ναι, ξερώ! Έλενε ή φίλη της Μεγάλης Στρατιάς!...

'Από τότε ο τίτλος αυτός της έμεινε. Κατά τη μεγάλη ύποχωρησι τών στρατευμάτων του Ναπολέοντος από τη Ρωσία, ή Καρλόττα ήταν φίλη του μονόχειρος στρατηγού Μαριμόν και με δυσκολία κατόρθωσε να σωθή άτ' την αιχμαλωσία, κρυμμένη μέσ' σ' άμάξι του στρατάρχη.

'Ο θύλλος μάλιστα άναφέρει ότι τιμώρησε τό Μαριμόν μ' ένα δυνατό χαστούκι στό μάγουλο για την προδοσία του κατά του αυτοκράτορος, που εκείνη τόν λάτρεινε με πάθος, σάν Θεό!

'Ην έποχή της παναλεθρίας του Βατερλώ, ή Καρλόττα ζούσε με τό στρατηγό 'Ερλόν.

Κατάπιν, μαζί με τη μεγάλη στρατιά του Ναπολέοντος, εξαφανίστηκε άτ' τη σκηνή κι' ή Καρλόττα Μπριάν, και μόνο, ύστερα από δεκατέντε χρόνια τ' ένοια της απωχώλησε, άλλη μιá φορά, και τελειούται, τόν κόσμο: Στις 23 Νοεμβρίου του 1830 πέθανε στό Παρίσι κάτω κάμψηρα ντε Μπριανκούρ, που κατοικούσε επί πολλά χρόνια στη σειρά σ' ένα μικρό σπίτι της όδοι ντε Παντιέρο. 'Η κυρία αυτή είχε άποτραφήγει από τόν κόσμο, και περνούσε μιá ζωή ήσυχη κι' άφανή. 'Εδώ κι' εκεί μονάχα κάποιου γέροι κύριοι της έ-

ΕΠΙ κάμποσα χρόνια ήμουν θαυμαστής του Χάρολντ Λόυντ, διάβαζα δι,τι γραφόταν γι' αυτόν, στά περιοδικά, στις εφημερίδες, σι βιβλία, και φανταζόμουν δι τόν γνώριζα άοκατά καλά. "Όταν όμως σχετίστηκα μαζί του στενώτερα, είδα δι διλίνα σέ πολλές όψεις του πού μού ήσαν γνωστές, ύπήρχαν και άλλες, πού μού ήσαν έντελώς άγνωστες.

"Ο πατέρας του Χάρολντ ήταν άντιρρώπος ραπτομηχανών στη Νεβάδα. Είχε όπληδή μία δουλειά πού τού έδινε πολύ λίγα κέρδη. "Όλο λοιπόν λογάρωνε να τήν αφήσει και να κάνει ένα επάγγελμα πού προσδοφόρο, όταν έβρισκα, μία μέρα, ό Θεός τού έστειλε τά χρίματα πού χαίταροσε, αλλά μέ πολύ σκληρό τρόπο: "Ο γέρο Λόυντ πήρε 3.500 δολάρια ως άποζημίωση γιά τό στάσιμα τών δύο χεριών του σ' ένα αυτοκινητικό δυστύχημα!... Τί νάκανε μέ τά χρίματα αυτά; "Αμέσως αποφάσισε ν' αφήσει τή μικρή και άσημη—τή «γρουσουζικη»—Νεβάδα και να πάη άλλου. "Ονειροπόλησε τή Νέα 'Υόρκη, μα στό Σάν—Ντιέγκο είχε πολλούς γνωστούς, πού μπορούσαν να τού φανούν χρήσιμοι. Μεταξύ τών δύο αυτών πόλεων άμφιταλαντευόταν πη έζήτησε τή άπόφαση να πάη.

— Πατέρα, έχω μία ιδέα, τού έλεγε ένα πρωί ό γυιός του, ό Χάρολντ, βλέποντάς τον έξαιρετικά σκεπτικό. Να ριζώμε ένα δολιάριο και άν πέσει κορώνα να πάμε στό Σάν—Ντιέγκο, και άν πέσει γράμμα να πάμε στη Νέα 'Υόρκη.

Τό νόμισμα ρίχτηκε και κύλησε κάτω από τό κρεβάτι, όπου έτρεξε και τό πήρε ό Χάρολντ. Είχε ρθει κορώνα. "Έτρεπε λοιπόν να πάνε στό Σάν—Ντιέγκο.

Μά στό Σάν—Ντιέγκο τά πράγματα δέν πήγαν περίφημα. "Ο γέρο Λόυντ άνοιξε μέ τά χρίματα τής άποζημίωσης μία αθήουσα μαλιλάροδον, εις τήν όποιαν όμως δέν σήγναζαν πολλοί θαμώνες. Τού κάκου ό κακώμορος ό Χάρολντ ξεσκόνησε και ξαναξεσκόνησε κάθε πρωί τά μαλιλάρα. Τά περισσότερα έμεναν όλη τή μέρα άθωτα. "Υστερα από λίγο καιρό ό γέρο Λόυντ πέθανε. "Ο Χάρολντ όμως έντομεταξύ είχε άρχισει να παίρνει σέ μία νυχτερινή σχολή μαθήματα δραματικής τέχνης και άπαγγελίας. Φιλοδοξούσε να γίνη δραματικός ήθοποιός και να παίξη τόσο δυνατά, τόσο συγκινητικά, ώστε, καθώς έλεγε, να κάνει τούς θεατές να βγάξουν από τισ τσίτες τους τά μαντήλια τους γιά να σκουπίσουν τά δάκρυά τους, πριν άν' τό τέλος άκούη τής πρώτης πράξης.

Μά τό όνειρο του Χάρολντ διαλύθηκε σάν συννεφάκι άνοιξιάντικο. Άντι να γίνη δραματικός ήθοποιός, όπως όνειροπόλησε, έγινε κωμικός, πράγμα πού τού έδωκε έκτακτοαπάσια χρίματα.

Φοιτούσε ακόμα στη νυχτερινή σχολή ό Χάρολντ, όταν ή παλιά άμερικανική κινηματογραφική εταιρεία «'Εντισον» έστειλε φωνογράφους και ήθοποιούς γιά να γυρίσουν μία ταινία (θουθή, φυσικά).

κάναν επίσκεψη, παλιοί τής φίλοι προφανώς, πού άπ' τό παράστημά τους έμοιάζαν σάν άπόστατοι άξωματικοί... Άλλά όταν, στις 23 Νοεμβρίου του 1830, ή γοηή κόμησσα, πού διετηρείτο πάντα άμορφη, έβλεψε τό μάτι, ένα μεγάλο πλήθος γέρον άπομάχων τής ένδοξης ναπολεοντέου στρατιάς παρήλασε μπροστά στό λείψανό τής.

'Ανάμεσα σ' αυτούς ήταν και μία προσωπική τής, πασίγνωστη στη γαλλική πρωτεύουσα, πού μόλις τήν είδαν, όλοι ψιθύρισαν μέ σεβασμό: «'Ο στρατάρχης Ούντινιό!» "Ήταν, πραγματικά, ό Ούντινιό, ό στρατάρχης τής Γαλλίας, ό διοικητής τής βασιλικής φρουράς, ό γερουσιαστής και ύπουργός, πού δέν είχε λησμονήσει τή παλιά του φίλη, πού τού είχε κάποτε γλυτώσει τή ζωή...

Κι' έτσι ό κόσμος έμαθε δι ή «κόμησσα Μπριανκούρ» δέν ήταν άλλη άπ' τήν άμορφη κολλητρία, τήν Καρλόττα Μπρ.άν, τή κολλητή τής Μεγάλης Στρατιάς, όπως είχε διαφτιστεί από τά χείλη τά ίδια του Μεγάλου Ναπολέοντος!

'Ο Χάρολντ Λόυντ, μικρός

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Ο ΧΑΡΟΛΝΤ ΛΟ'Υ'ΝΤ, Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ ΚΙ' Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

(Άρθρο του Άμερικανού συγγραφέως "Ομερ Κρέου)

έχασε τό κουράγιο του. Έπέμεινε, ειπε να τόν δοκιμάσουν, έπισκέφθηκε και ξαναεπισκέφθηκε τόν διευθυντή, και στό τέλος τά κατάφερε. Έλαβε μέρος στην ταινία και ύστερα από λίγο προσέληθη ως τακτικός ήθοποιός—μά για μικρούς ρόλους, μονάχα—στό Λός Άντζελο.

***

"Όσοοο ό Χάρολντ έξακολούθησε να είνε ένας δραματικός κωμωποιός ακόμα και ούτε όνειρευόταν καν πώς μπορούσε να γίνη κωμικός. Μία μέρα, ενώ γυρίζονταν μία ταινία, έβρισκα άδιαθέτησε ένας Άγγλος κωμικός πού θάταιζε έναν ώρισμένο ρόλο. "Επειδή δέν άπληξε άλλος πρόχειρος γιά να τόν άντικαταστήσει, τόν άντικατέστησε ό Χάρολντ. Και τό παίξιμό του ήταν άπ' άποκάλυψη. Τά καταφερε καλύτερα από τόν Άγγλο. "Ο διευθυντής ανέβηκε τότε στη σκηνή, τόν πλησίασε και τόν ρώτησε:

— Παιζετε σέ κωμωδίες;

— "Όχι, σήμερα άρχίζω, άποκαθήρισε ό Χάρολντ, και αυτό πού έλεγε ήταν έντελώς άληθινό. Άπό τή μέρα εκείνη άρχισε ή θριαμβευτική του σταδιοδρομία...

Μά τό γυαλιά μέ τό σκελετό από ταρταρούγα, κούρο και άποκλειστικό γνώρισμά του, όπως τό μπαστουνακι, τό μουστακάκι, τό καπέλλάκι και τά τεράστια παπούτσια του Σαρλώ, πού έκαναν τόν Χάρολντ δημοφιλέστατο, σέ όλη τήν οικουμένη, δέν τά είχε φορέσει άκόμα. Δέν είχε βρει ακόμα τό έμβλημα του, τό διακριτικό... σήμα του, τή... μάσκα τής ιδιοφυίας του.

"Ενα βράδυ ό Χάρολντ πήγε σέ ένα κινηματογράφο. Στην ταινία πού παιζόταν, κάποιος πού έκανε τόν ρόλο ενός πάστορα, φορούσε γυαλιά. Τού Χάρολντ τού έκανε εύθύς έντύπωση ό τίπος αυτός μέ τά γυαλιά και τού γεννήθηκε μονομιάς ή ιδέα να τά καθιερώσει.

Τήν άλλη μέρα κούλας ό Χάρολντ Λόυντ πήγε σ' ένα κατάστημα τού Λός Άντζελοσ και διάλεξε ένα ζευγάρι γυαλιά μέ σκελετό από ταρταρούγα. Έκτοτε δέν τ' άποχωρίστηκε ποτέ.

Γιά να δείξη πώσο δύσκολο άναγνωρίζεται δίχως τά γυαλιά, ό Χάρολντ Λόυντ όηγηται τήν έξής ιστορούλα:

— «Μία βραδεία, λέγει, έκανα περίπατο στό Μπροντγουάη, στη Νέα 'Υόρκη, και κατά τήνχην σταμάτησα μπροστά σ' ένα κινηματοθέατρο. Φυσικά, όπως πάντα όταν κυκλοφορώ στους δρόμους, δέν φορούσα γυαλιά. Στο θέατρο τή μέρα εκείνη παιζόταν μία ταινία. Σταμάτησα λοιπόν και κύτταξα τής... φωτόγραφίες μου, στην είσοδο τού θεάτρου, όταν έβρισκα μία νεαρή κυρία μέ πλησίασε και μού ειπε:

— Μή συγχωρείτε, κύριε, άκούσα δι άποψε στό θέατρο αυτό θα έμφανίζονταν αυτοπροσώπως ό Χάρολντ Λόυντ—μπορείτε, σάς παρακαλώ, να μέ πληροφωρήσετε, ίν είνε άλήθεια;

Τήν κύτταξα γιά μία στιγμή και ύστερα τής άποκαθήρινα:

— Δέν έβρω, κυρία μου. Είμαι έξνος, περαστικός από τή Νέα 'Υόρκη.

«Και ή νεαρή κυρία, προσθέτει χαμογελώντας ειρωνικά ό Χάρολντ, έφυγε άπογοητευμένη, βέβαια, πού δέν είχε τήν εύτυχία να ίδη μέ σώμα και όστά, άληθινό ένα τόσο ένδοξο ήθοποιό!...»

ΟΜΕΡ ΚΡΕΟΥ

'Ο Χάρολντ Λόυντ.